

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
PAVELDIMO TURTO MOKESČIO
ĮSTATYMAS**

2002 m. gruodžio 10 d. Nr. IX-1239
Vilnius

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

Šis Įstatymas nustato gyventojų paveldimo turto apmokestinimą.

2 straipsnis. Pagrindinės šio Įstatymo sąvokos

1. **Gyventojas** – nuolatinis ir nenuolatinis Lietuvos gyventojas.
2. **Nuolatinis Lietuvos gyventojas** – fizinis asmuo, kuris laikomas nuolatiniu Lietuvos gyventoju pagal Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymą.
3. **Nenuolatinis Lietuvos gyventojas** – fizinis asmuo, kuris nelaikomas nuolatiniu Lietuvos gyventoju pagal Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymą.
4. **Turtas** – tai nekilnojamas daiktas, kilnojamas daiktas, vertybiniai popieriai ir pinigai.

3 straipsnis. Paveldimo turto mokesčio mokėtojai

Paveldimo turto mokesčio (toliau – mokestis) mokėtojai yra gyventojai.

4 straipsnis. Mokesčio objektas

1. Nuolatinio Lietuvos gyventojų mokesčio objektas yra paveldimas turtas.
2. Nenuolatinio Lietuvos gyventojų mokesčio objektas yra paveldimas kilnojamas daiktas, jeigu šios rūšies daiktui pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus privaloma teisinė registracija ir šis daiktas yra (ar privalo būti) įregistruotas Lietuvoje, taip pat nekilnojamas daiktas, esantis Lietuvos Respublikoje.

5 straipsnis. Mokesčio bazė

1. Mokesčio bazė yra paveldimo turto apmokestinamoji vertė.
2. Paveldimo turto apmokestinamoji vertė apskaičiuojama Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka.

6 straipsnis. Mokesčio tarifai

Mokestis apskaičiuojamas procentais nuo paveldimo turto apmokestinamosios vertės taikant šiuos tarifus:

- 1) jeigu paveldimo turto apmokestinamoji vertė ne didesnė kaip 0,5 mln. Lt – 5 procentai;
- 2) jeigu paveldimo turto apmokestinamoji vertė viršija 0,5 mln. Lt – 10 procentų.

7 straipsnis. Mokesčio lengvatos

1. Mokesčiu neapmokestinama:
 - 1) vienam sutuoktiniui mirus kito sutuoktinio paveldimas turtas;
 - 2) vaikų (įvaikių), tėvų (įtėvių), globėjų (rūpintojų), globotinių (rūpintinių), senelių, vaikų, brolių, seserų paveldimas turtas;
 - 3) paveldimo turto apmokestinamoji vertė, nevirsijanti 10 tūkst. litų.
2. Savivaldybės taryba gali atidėti mokesčio sumokėjimo terminus ne ilgesniam kaip vienerių metų laikotarpiui po paveldėjimo teisės liudijimo išdavimo.

3. Savivaldybės taryba savo biudžeto sąskaita turi teisę gyventojams mažinti mokesčių arba visai nuo jo atleisti.

II SKYRIUS

MOKESČIO APSKAIČIAVIMAS, DEKLARAVIMAS IR MOKĖJIMAS

8 straipsnis. Mokesčio apskaičiavimas, deklaravimas ir mokėjimas

1. Mokesčių apskaičiuoja paveldėjimo teisės liudijimus išduodantys Lietuvos Respublikos įstatymų įgalioti asmenys pagal jiems pateiktus paveldimo turto įvertinimo duomenis bei kitus dokumentus, kurių reikia nuosavybės teisei įforminti ir mokesčio lengvatoms pateisinti.

2. Gyventojas mokesčių sumoka prieš paveldėjimo teisės liudijimo išdavimą, išskyrus tuos atvejus, kai savivaldybės taryba atidėjo mokesčio sumokėjimo terminus arba nuo jo atleido, bei šio straipsnio 4 dalyje numatytą atvejį.

3. Jeigu mokesčiai nesumokėtas, paveldėjimo teisės liudijimas neišduodamas, išskyrus tuos atvejus, kai savivaldybės taryba atidėjo mokesčio sumokėjimo terminus arba nuo jo atleido.

4. Nuolatinis Lietuvos gyventojas, kalendoriniais metais paveldėjęs turtą užsienio valstybėse, iki kalendorinių metų, einančių po kalendorinių metų, kuriais buvo paveldėtas turtas, kovo 1 dienos privalo pats arba per savo įgaliotą asmenį pateikti vietos mokesčio administratoriui mokesčio deklaraciją ir sumokėti mokesčių.

5. Mokesčio deklaracijos formą ir jos pildymo tvarką nustato centrinis mokesčio administratorius.

9 straipsnis. Paveldimo turto mokesčio, sumokėto užsienio valstybėse, atskaitymai

1. Nuolatinis Lietuvos gyventojas iš šio Įstatymo nustatyta tvarka apskaičiuoto paveldimo turto mokesčio sumos gali atskaityti nustatyto paveldimo turto mokesčio arba jam tapataus mokesčio sumą, sumokėtą užsienio valstybėje nuo paveldimo turto, esančio toje valstybėje, jeigu ta valstybė įtraukta į finansų ministro tvirtinamą sąrašą.

2. Jeigu nuo paveldimo turto, esančio užsienio valstybėje, šio Įstatymo nustatyta tvarka apskaičiuota paveldimo turto mokesčio suma yra mažesnė, negu nustatyto paveldimo turto mokesčio arba jam tapataus mokesčio suma, sumokėta nuo to paveldimo turto užsienio valstybėje, tai atskaitoma tik šio Įstatymo nustatyta tvarka apskaičiuota paveldimo turto mokesčio suma.

3. Jeigu nuolatinis Lietuvos gyventojas paveldi turtą keliose užsienio valstybėse, tai atskaitoma paveldimo turto mokesčio suma apskaičiuojama atskirai pagal kiekvieną valstybę, kurioje yra paveldimas turtas.

4. Atskaityti iš apskaičiuotos paveldimo turto mokesčio sumos šiame straipsnyje nustatyta tvarka leidžiama tik tuo atveju, jeigu yra pateikti užsienio valstybės mokesčio administratoriaus patvirtinti dokumentai apie toje valstybėje esantį paveldimą turtą bei nuo jo apskaičiuotą ir sumokėtą nustatyto paveldimo turto mokesčio arba jam tapataus mokesčio sumą.

10 straipsnis. Mokesčio įskaitymas

Mokestis įskaitomas:

1) kai paveldimas nekilnojamas daiktas, įskaitant atvejus, kai kartu paveldimas ir kilnojamas daiktas, vertybiniai popieriai, pinigai, – į savivaldybės, kurios teritorijoje yra nekilnojamas daiktas, biudžetą;

2) kai paveldimas tik kilnojamas daiktas, vertybiniai popieriai, pinigai, – į savivaldybės, kurios teritorijoje kilnojamojo daikto, vertybinių popierių, pinigų paveldėjimas įformintas, biudžetą;

3) kai paveldimas užsienio valstybėse esantis turtas, – į savivaldybės, kurios teritorijoje nuolatinis Lietuvos gyventojas turi nuolatinę gyvenamąją vietą, biudžetą.

11 straipsnis. Mokesčio išieškojimas ir grąžinimas

Mokestinė nepriemoka išieškoma ir mokesčio permoka grąžinama (įskaitoma) Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo nustatyta tvarka.

III SKYRIUS ATSAKOMYBĖ. GINČŲ NAGRINĖJIMAS

12 straipsnis. Atsakomybė

Asmenys, pažeidę šį Įstatymą, atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

13 straipsnis. Ginčų nagrinėjimas

Ginčai dėl šio Įstatymo taikymo nagrinėjami Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

IV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

14 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

1. Šis Įstatymas įsigalioja nuo 2003 m. sausio 1 d.
2. Nuo 2003 m. sausio 1 d. pripažįstami netekusiais galios:
 - 1) Lietuvos Respublikos paveldimo ar dovanojamo turto mokesčio įstatymas (Žin., 1995, Nr. 52-1277);
 - 2) Lietuvos Respublikos paveldimo ar dovanojamo turto mokesčio įstatymo 8 straipsnio pakeitimo įstatymas (Žin., 1996, Nr. 46-1115);
 - 3) Lietuvos Respublikos paveldimo ar dovanojamo turto mokesčio įstatymo 11 straipsnio pakeitimo įstatymas (Žin., 1996, Nr. 62-1462);
 - 4) Lietuvos Respublikos paveldimo ar dovanojamo turto mokesčio įstatymo 6, 7, 8 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymas (Žin., 1997, Nr. 94-2357).

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

VALDAS ADAMKUS